INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

ROBERT COSMOC, antrenorul secund al echipei naționale, este un interlocutor „vînat" de reporteri. Deși încă tînăr, Cosmoc are un palmares interesant, care garantează o anume experiență. Fost jucător în prima divizie, perioadă în care a absolvit și Institutul de Educație Fizică și Sport, Robert Cosmoc a luat un start hotărît în meseria de antrenor, înfruntîndu-l cu o vigoare absolut indispensabilă succesului. L-am întîlnit, pe acest itinerar, în fruntea Jiului, apoi la „U", alături de Andrei Sepci, la Universitatea Craiova și, în sfîrșit, la **Farul**, unde plecarea lui a lăsat destule regrete.

În interviul de astăzi, ne vom ocupa mai puțin de problemele echipei naționale — dezbătute, cu puțin în urmă, cu Valentin Stănescu — și vom încerca un scurt tur de orizont în fotbalul mondial, pornind de la faptul că Robert Cosmoc a văzut recent, la fața locului, meciul dintre R.F. Germania și Brazilia, adică meciul dintre campioana Europei și cea a lumii.

ROBERT COSMOC

„FOTBALUL MODERN PRESUPUNE ÎNMULȚIREA REGISTRELOR DE JOC"

— Impresii ?

— Un joc plin de semnificații. Un joc pentru antrenorii din tribună, dar nu și pentru iubitorii de fotbal. Brazilienii au jucat comercial, „stimulați" în acest sens și de prima importanță care s-a dat „pe cap de jucător" și care a fost, dacă nu mă înșel, egală cu prima lui Ajax pentru finala Cupei campionilor. Ei și-au organizat două linii de apărare, l-au strîns pe Gerd Müller într-o menghină — Piazza în spate și Clodoaldo sau Rivelino în față. În același timp, omul care venea cu mingea spre poarta braziliană, pe culoarul descongestionat, fatalmente, prin atenția specială acordată lui Gerd Müller, era „ras" într-un stil nu prea brazilian. Așa se face că meciul a fost foarte puțin spectaculos, decepționant chiar.

— Asta ar fi explicația jocului brazilian. Dar echipa lui Schön ?

— O echipă cu un foarte mare coeficient de uzură. Campionatul vest-german este extrem de dur. Pe parcursul acestui campionat se lucrează foarte tare. O ședință de antrenament de 120 de minute nu are nici măcar un minut de relaxare. În aceste condiții, finalul de sezon presupune o pregătire specială care, probabil, nu a fost asigurată pentru un meci amical, cum a fost acesta cu Brazilia. Și ar mai fi ceva de spus. După părerea mea, echipa lui Schön, din ultimii 2—3 ani, care a atins momentul de vîrf în finala campionatului Europei, s-a bazat — atunci — pe trei jucători de excepție: Beckenbauer, Netzer și Gerd Müller. Astăzi, Beckenbauer e în mare scădere, trăind doar cu numele, iar Gerd Müller a încăput în cușca apărărilor, care s-au preocupat în mod special de această operație. Absența lui Netzer mi se pare mai importantă decît eclipsa de formă a acestor doi ași. Netzer este un jucător cu o fantezie meridională, capabil să „răsucească" jocul în așa fel încît să-l scoată din anumite scheme pe care jucătorii vest-germani le studiază cu atîta rîvnă.

— Încotro merge fotbalul ?

— Tendințele se încrucișează. Englezii au inventat acest joc cu mai bine de 100 de ani în urmă și se încăpățînează să-l joace — din orgoliu — sau, din necesități obiective, — ca acum 120 de ani. Brazilienii, care au reinventat fotbalul, încearcă să-l modifice, acum, adaptîndu-l la stilul european. Nu cred că stilul adoptat recent va putea să dureze. În primul rînd, constituția fizică a brazilienilor nu le va permite continuarea angajamentului fizic din cadrul acestui turneu, care, pînă la urmă, este un turneu de jocuri amicale. Italienii — pentru că trebuie să vorbim, în orice caz, și despre italieni — continuă cu consecvență fortificarea apărării și exploatarea calităților individuale ale atacanților. Din punctul meu de vedere, cred că victoriile recente ale italienilor se explică prin faptul că, spre deosebire de brazilieni și vest-germani, Italia păstrează cîteva vedete la apogeu — Riva, Mazzola, Rivera chiar, Facchetti. Cum spuneam, R. F. Germania, exceptîndu-l pe Gerd Müller, nu mai are astăzi un jucător cu firmă impunătoare, capabil să modifice cursul jocului. Brazilienii, de asemenea, și-au pierdut vedetele. Jairzinho nu mai este ce a fost în 1970, iar foștii secondanți ai lui Pele — Clodoaldo și Rivelino — n-au depășit pragul care duce spre marea vedetă, rămînînd tot un fel de secondanți, dispuși să joace în stilul lui Stiles sau Bertini, adică la discreția indicațiilor „speciale" ale antrenorilor, cînd fotbalul este oarecum neglijat.

— Și-atunci ?

— Nu spun o noutate afirmînd că singura echipă care a adus ceva nou este Ajax. Ajax a înmulțit registrele fotbalului. Dacă italienii au învățat registrul perfect al apărării om la om, Ajax o poate „dubla" oricînd, în anumite perioade, cu o apărare în zonă care i-ar putea face invidioși pînă și pe brazilieni. Minute în șir, Ajax poate juca cu libero, pentru ca în minutele următoare să realizeze cea mai perfectă linie de ofsaid. În atac, jocul registrelor este același. Dacă Gerd Müller nu găsește soluții pentru a ieși din menghina Piazza—Clodoaldo, Cruyff are la discreție alte mijloace. El se poate retrage oricînd în mijlocul terenului. Acolo, în mijlocul terenului, Gerd Müller este un jucător care nici nu contează, în timp ce Cruyff poate juca exact cu randamentul lui Netzer. În sfîrșit, în atac, vîrfurile olandeze, după cum am văzut în atîtea rînduri, nu se resemnează cu tutela adversarului direct. Ele realizează un adevărat joc de pivoți de handbal, pentru a sparge un „semicerc" imaginar în care să pătrundă un Haan, care, în economia fotbalului, este un Gruia al nostru, de la handbal.

Cred că această înmulțire a registrelor reprezintă adevăratul pas înainte din fotbalul mondial de astăzi. În cadrul aceleiași probleme, aș spune că a doua noutate a lui Ajax este aceea că trei sau patru jucători lucrează uneori simultan pentru unul singur. Superioritatea olandezilor se manifestă și în faptul că acel jucător singur, în beneficiul căruia lucrează trei sau patru jucători simultan, nu este mereu același, ci se schimbă printr-o adevărată rotație, determinată de fază și de ansamblu.

— Să încercăm să transferăm discuția pornind de la această premiză teoretică, spre fotbalul nostru.

— Dă-mi voie să închei ceea ce am început. Există și în fotbalul nostru situații în care trei sau patru jucători lucrează pentru unul singur. Exemplul lui Oblemenco este foarte interesant. Oblemenco n-ar fi putut ajunge golgeterul campionatului, cu numai 23 etape jucate, dacă n-ar fi fost beneficiarul merituos al acestei situații. Și mai am un exemplu, chiar mai sugestiv. Cu ani în urmă, antrenorul Dumitrescu III l-a adus în echipa sa pe Otto Dembrovschi. El a pus trei sau patru jucători să lucreze pentru Otto. Și astfel, acest jucător, lipsit de calități generale, a avut o eficacitate cu totul ieșită din comun. Cred că această realizare este unul dintre succesele majore ale antrenorului tactician Dumitrescu III.

— Vorbeai de înmulțirea registrelor. Cum se reflectă această tendință în echipa națională ?

— Foarte simplu. După o perioadă de cîțiva ani, care a marcat ordonarea jucătorilor echipei naționale și deprinderea lor în cadrul unui registru, s-a simțit nevoia unui registru în plus. Această necesitate obiectivă a fost etalată prin apariția lui Troi și Marcu în echipa națională. Știu că valoarea lor individuală este deseori contestată, dar acest lucru este mai puțin important. Nu este exclus ca Dembrovschi și chiar Lucescu să aibă o valoare intrinsecă superioară, dar ei, prin jocul lor, nu fac decît să impună echipei naționale un singur registru, care — astăzi — duce foarte ușor la un impas. Troi și Marcu sînt, credem noi, doi jucători care, prin temperament și stil, aduc un al doilea registru în cadrul echipei.

— Se vorbește deseori despre condiția fizică insuficientă a fotbaliștilor noștri, inclusiv a celor fruntași.

— Știu că se susține acest lucru. Dar eu m-aș referi mai puțin la condiția fizică, și mai mult la condiția psihică a jucătorilor, care decide și asupra condiției fizice. Am să dau un singur exemplu. Radu Nunweiller nu este prin excelență un tip biologic capabil de eforturi deosebite. Și totuși, Radu Nunweiller a făcut un retur excepțional, în primul rînd prin efort. De ce oare ? Îți spus deschis : a jucat pentru fratele său. A jucat cum de mult n-a mai jucat, pentru ca să-și ajute fratele. Această remarcabilă capacitate de efort a izvorît, deci, din condiția psihică superioară a lui Radu Nunweiller. Cam așa văd eu lucrurile cînd vorbim despre condiția fizică. Uneori se pot comite greșeli de pregătire, și cînd spun asta mă refer și la exagerările în plus și la cele în minus. Alteori se întîmplă ca prestația fizică să fie afectată și de alte cauze. Pe primul plan rămîne însă condiția psihică, adevărata generatoare a capacității de efort. Acesta este domeniul în care trebuie să se lucreze în primul rînd

— Două vorbe despre meciul retur cu R.D. Germană.

— Întrebare dificilă. Răspuns dificil. Dar nu-l voi evita. La Leipzig sau la Dresda avem varianta victoriei și a jocului egal. Pornim de la convingerea că meciul egal nu poate fi opera exclusivă a apărării, ci opera întregii noastre echipe. Fotbalul de astăzi nu se mai joacă în 11, ci în 13, adică acel plus de doi jucători care sînt mai mult decît două rezerve. De aici, o altă serie de posibilități din milioanele de variante ale fotbalului...

Ioan CHIRILĂ

PRIM PLAN

NIȚĂ

Minusculul fotbalist craiovean Niță a fost cîndva obiectul unui troc. F.C. Argeș l-a cedat pe juniorul Niță în schimbul consacratului Eftimie. Ceea ce a urmat, se știe. Eftimie, aflat în final de carieră fotbalistică, a jucat cîteva meciuri la F.C. Argeș, pentru a îmbrăca curînd treningul de antrenor. Niță, în schimb, continuă să joace la Universitatea Craiova, și încă într-un stil care stîrnește admirație.

În masiva echipă a Craiovei, Niță și-a făcut drum cu greu, ca Tom Degețelul. E adevărat că „uriașii" craioveni s-au cam împleticit la antrenamentele cu Niță, dar, într-o vreme în care angajamentul fizic devenise un fel de evanghelie a fotbalului, Niță trebuia să facă minuni de viteție pentru a fi luat în seamă.

Și Niță a învins, pînă la urmă. La început a fost doar o „armă secretă", aruncată în momentele de răscruce ale meciurilor. Niță se prezenta pe teren, se uita de jos în sus la Oblemenco, la Bălan, la Deselnicu, apoi se freca la ochi și începea să joace. Ca prin farmec, jocul Craiovei se transforma. De astă dată, Oblemenco, Bălan și Deselnicu se uitau de sus în jos la titirezul Niță, care răsucea firele de gazon cu tehnica lui de mare finețe.

În echipa Craiovei, Niță este omul care știe să înnoade și să deznoade fazele jocului, dîndu-le ritm, tensiune și frumusețe.

Dar, Niță nu este doar un fotbalist cu har, născut — cum spun olteni — din șiretul lui Decebal Neagu. El este în primul rînd un fotbalist care, în viața particulară, nu seamănă deloc cu hîtrul bun de glume al gazonului. Niță este unul dintre cei mai buni studenți ai echipei — dacă nu chiar cel mai bun. El este fotbalistul care refuză sesiunile deschise, preferînd să se ia la întrecere cu studenții... civili, care nu aduc nimic din faima cucerită pe gazon. Ceea ce încîntă la talentatul înaintaș-mijlocaș al Craiovei este frumoasa lui modestie. Deși a adunat în creierul și în inima sa mai mult fotbal decît toți atleții echipei sale, luați laolaltă, Niță nu afișează niciodată un sentiment de superioritate, caracteristic, într-un fel sau altul, aproape tuturor „vrăjitorilor" gazonului.

Și acum, un ultim amănunt : talentatul Tom Degețel al Craiovei este tatăl a doi copii, pe care-i crește — după cum spun toți suporterii fotbalului oltean — cu o grijă de pedagog de modă veche...

I. CH.